

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת נדרים of דף מ"ט
Some of the topics we will learn about include.

הנודר מן המבושל

A person who makes a נדר in which he prohibits himself from eating or benefitting from מבושל, cooked foods

The Machlokes regarding ר' יאשיה וחכמים צלי, roasted and שלוק, partially cooked foods, whether they are included in the word מבושל

B The case of

אמר קונם תבשיל שאיני טועם

A person that makes a נדר in which he states "I will NOT taste a תבשיל, cooked food

The distinctions between דך קדירה רך, מעשה קדירה רך, loose foods, and קשה, thick foods

A

הנודר מן
המבושל

ר' יאליה וחכמים
Machlokes
regarding

צלי & שלוק

B

אמר קונם תבשיל
שאיני טועם

במעשה קדירה

קשה רך

- C** The contradiction whether קרא, squash, is detrimental to a sick person
- Several eating customs in Bavel

C

Whether
SQUASH - קרא
is detrimental
to a sick person

Eating customs
in Bavel

- D** Some of the terms and concepts we will learn about include
- בנדריים הלך אחר לשון בני אדם
A נדר is interpreted by the people's usage.

D

בנדריים
הלך אחר
לשון בני אדם

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

הנודר מן המבושל
מותר בצלי ובשלוק

A person who makes a נדר in which he prohibits himself from eating or benefitting from מבושל, cooked food;

He's only forbidden in מבושל, fully cooked food;

But permitted in צלי, roasted; and

שלוק, partially cooked foods

The Gemara cites a Braisa with a second opinion:

ר' יאשיה אוסר צלי and שלוק are also prohibited.

The Gemara gives two explanations of this Machlokes.

1.

The Mishnah holds

מותר בצלי ובשלוק

Because

בנדרים הלך אחר לשון בני אדם

A נדר is interpreted by the people's usage, and when people say מבושל, they do NOT mean צלי.

While ר' יאשיה holds

אסור בצלי ושלוק

Because

בנדרים הלך אחר לשון תורה

A נדר is interpreted by the Torah's usage, and when the Torah states מבושל, it also includes צלי. As we see in the Pasuk in דברי הימים

דברי הימים

ויבשלו הפסח באש כמשפט

In which the word בישול is used for the Korban Pesach which is צלי

The Ran says that this is also the Yerushalmi's explanation to the Machlokes.

1

בריייתא:

ר' יאשיה

אוסר

צלי and שלוק

are also prohibited

מילני:

הנודר מן המבושל

מותר בצלי

ובשלוק

Two explanations of this Machlokes

①

בריייתא - ר' יאשיה

אוסר

↓

בנדרים הלך אחר לשון תורה

מבישל, it also includes צלי

ויבשלו הפסח באש כמשפט

מילני:

מותר בצלי ובשלוק

↓

בנדרים הלך אחר לשון בני אדם

מבישל, they do NOT mean צלי

2. A second explanation is that both agree that בנדרים הלך לשון בני אדם
 However, באתרא דתנא דילן לצלי קרו ליה צלי ולמבושל קרו ליה מבושל
 In the Tanna of the Mishnah's area they would NOT use מבושל when referring to צלי. However באתרא דר' יאשיה אפילו צלי קרו מבושל
 In the Tanna of the Mishnah's area, people DID use the word מבושל when referring to צלי.
 =====

2

Both agree:
בנדרים הלך אחר לשון בני אדם

מלני: מותר בצלי ובשלוק
 כריותא - ר' יאליב: אוסר

↓

מלני: באתרא דתנא דילן לצלי קרו ליה צלי ולמבושל קרו ליה מבושל
 כריותא דר' יאליב: באתרא דר' יאליב אפילו צלי קרו מבושל

3 The Mishnah continues אמר קונם תבשיל שאיני טועם
 A person who said "I will NOT taste a תבשיל, cooked food;"
 אסור במעשה קדרה רך ומותר בעבה
 He's only forbidden in cooked foods that are loose or have sauce, because, as the

3

מלני: אמר קונם תבשיל שאיני טועם

ומותר בעבה (ומותר) אסור במעשה קדרה רך (אסור)

↓

האי תנא כל מידי דמתאכל ביה ריפתא תבשיל קרו ליה
תבשיל refers to cooked food eaten with bread

↓

מותר בעבה
Which are not eaten with bread

However... בבבל אסור בעבה
 אכלי נהמא בנהמא

Gemara explains האי תנא כל מידי דמתאכל ביה ריפתא תבשיל קרו ליה
 Our Mishnah holds that the word תבשיל only refers to cooked food that is eaten with bread. However, מותר בעבה
 He's permitted in thick and solid foods which are not eaten with bread.

The Gemara says, however בבבל אסור בעבה
 In Bavel, thick foods are also prohibited, because אכלי נהמא בנהמא
 They eat bread with all foods, even with thick cereal.
 =====

4 The Mishnah adds ומותר בביצה טורמוטא ובדלעת הרמוצה
 And he's permitted in an egg that was cooked numerous times, as the Gemara describes in the next Daf; and in cooked squash, which as the Gemara later explains, are also not eaten with bread.

4

ומותר...
 וברלעת הרמוצה
 Cooked squash

בביצה טורמוטא
 Egg that was cooked numerous times

Not eaten with bread

5 The Gemara cites a Braisa which elaborates on this Halachah
 הנודר מן התבשיל אסור בכל מיני תבשיל ואסור בצלי ובשלוק ובמבושל
 That בצלי ובשלוק is אסור even הנודר מן התבשיל.
 The Braisa makes an important distinction between מבושל, which EXcludes צלי ושלוק;
 Because מבושל means cooked food;
 And צלי ושלוק, which INcludes תבשיל;
 Because תבשיל means a prepared dish;

5

בריי"א:
 הנודר מן התבשיל
 אסור בכל מיני תבשיל
 ואסור בצלי ובשלוק ובמבושל

The Braisa makes a distinction between...

<p>תבשיל</p> <p>INCLUDES</p> <p>צלי ושלוק</p> <p>Because מבושל means a prepared dish</p>	<p>מבושל</p> <p>EXCLUDES</p> <p>צלי ושלוק</p> <p>Because מבושל means cooked food</p>
--	--

6 The Braisa continues;
 ואסור בהיטריות רכות
 שהחולין אוכלין בהן פיתן
 is forbidden in soft squash, because sick
 people eat squash with bread.

However, the Gemara asks from an incident in which רבי ירמיה's doctor said that קרא, squash, is detrimental to a sick person.

6

ואסור בהיטריות רכות
 לכהולין אוכלין בהן פיתן

?

doctor said רבי ירמיה
 קרא, squash, is detrimental
 to a sick person

7 The Gemara gives three explanations.
 1.
 הא ברכיכי
 Soft squash is beneficial
 הא באשוני
 Hard squash is detrimental

7

1

הא באשוני
 הא ברכיכי

Hard squash is DETRIMENTAL
 Soft squash is BENEFICIAL

8 2.
 הא בגוויה דקרא
 The inner part of a squash is beneficial.
 הא בקרא גופיה
 The outer part is detrimental

8

2

הא בקרא גופיה
 הא בגוויה דקרא

Outer part is DETRIMENTAL
 Inner part is BENEFICIAL

9 3.
 רבא says all squash, בין רכוכי ובין אשוני, are detrimental to a sick person. However, מאן חולין רבנן The Braisa that says squash is beneficial to חולין, refers to Talmidei Chachamim. As the Ran explains אפילו בבריאותן הן תשושי כח מפני שהתורה מתשת כחם are considered חולין, because they are weakened by their Torah learning.
 =====

9 3

רבא says
בין רכוכי ובין אשוני
are DETRIMENTAL
to a sick person

▼

מאן חולין
רבנן

אפילו בבריאותן הן תשושי כח
 מפני שהתורה מתשת כחם

10 The Gemara continues to discuss the eating customs in Bavel.
 רב הונא קאכיל דייסא באצבעתיה would eat דייסא, cooked cereal, with his fingers, because אמר רב דייסא באצבעתא בסיים וכל דכן בתרתין וכל דכן בתלת רב says that דייסא is tasty when eaten with one finger, and even more so with two and three fingers.
 רבי יוסי ורבי יהודה were served דייסא in one plate: חד אכיל דייסא באצבעתיה One ate with his fingers, so that רוק, his saliva can be wiped off, and NOT mixed into the דייסא. וחד אכיל בהוצא While one ate with a piece of wood, so that צואה, dirt under his nails, is NOT mixed into the דייסא.
 =====

10 Eating customs in Bavel

רב הונא
קאכיל דייסא באצבעתיה
 רב הונא would eat cooked cereal with his fingers

▼

Because...

אמר רב
דייסא באצבעתא בסיים
וכל דכן בתרתין
וכל דכן בתלת

▼

רבי יוסי ורבי יהודה were served דייסא in one plate

<p>▼</p> <p>וחד אכיל בהוצא</p> <p>So that dirt under his nails is NOT mixed into the דייסא</p>	<p>▼</p> <p>חד אכיל דייסא באצבעתיה</p> <p>So that his saliva can be wiped off, and NOT mixed into the דייסא</p>
---	--

11 The Gemara continues with other incidents of eating habits:

רבי יהודה ורבי שמעון
אייתו לקמייהו בלוספיין
They were served figs that are hard to digest.
רבי יהודה אכל
רבי יהודה ate them, because
שנסמוך עליהן למחר
They nourish for a long time while they remain in the body.

רבי שמעון לא אכל
רבי שמעון did NOT eat them, because
אין יוצאין מבני מעים כל עיקר
They are hard to digest, and remain in the body.
=====

11 Incidents of eating habits

רבי יהודה ורבי שמעון
אייתו לקמייהו בלוספיין
Figs that are hard to digest

רבי שמעון
לא אכל

אין יוצאין מבני מעים
כל עיקר

רבי יהודה
אכל

נסמוך עליהן
למחר

12 The Gemara relates that רבי יהודה רבי
היו פניו צהובין
He had a glowing countenance, because
חכמת אדם תאיר פניו
One's wisdom brightens his face.
His Torah shined through his face.

However, when he was asked about it by his Rebbe רבי שמעון
who said
היום פניך צהובין
He answered out of modesty
אמש הביאו לנו תרדין ואכלנום
It's from the beets I ate last night.

12 The Gemara relates that רבי יהודה רבי
היו פניו צהובין

Because

חכמת אדם תאיר פניו

▶ When he was asked about it
by רבי שמעון who said

היום פניך
צהובין

He answered
out of modesty

אמש הביאו לנו
תרדין ואכלנום

13 When asked about it by a Roman noblewoman, who said

מורה ורוי

You appear intoxicated;

He answered that he's not intoxicated, but he does have difficulty digesting wine, and just from

ארבעה כסי דפסחא

He has headaches until שבועות.

When asked about it by a Jew, who said

פניך דומין אי כמלוי רבית אי כמגדלי חזירין

He answered

ביהודאי תרוייהו אסירן

You know very well that these practices are forbidden.

Rather, it is because I frequent the בית הכסא.

He answered each questioner accordingly, but would not say the true reason, due to his great modesty.

13

▶ When asked about it by a Roman noblewoman, who said

מורה ורוי

He answered ◀

he's not intoxicated,

but he does have difficulty

digesting wine

ארבעה כסי דפסחא

▶ When asked about it by a Jew, who said

פניך דומין

אי כמלוי רבית

אי כמגדלי חזירין

He answered ◀

ביהודאי

תרוייהו אסירן